

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Govor poslance dr. Trillerja v verifikacijski debati dne 9. oktobra t. l.

Visoka zbornica! V pojasnilo načelnega stališča naše stranke in tej stvari, opozoriti je treba predvsem na okoliščino, katere sta se iz umetnih razlogov skrbno izogibala, koli gosp. poročevalec, tolični generalni govorniki S. L. S. In ta okoliščina je dejstvo, da se mi nikakor ne izpedikamo nad pravnim mnenjem S. L. S. glede okoliša volilskega okraja mest in trgov de lege ferenda. Ako se Vam gospoda od večine, posreči kodifikacija tega vašega mnenja pro futuro, potem se bomo tej kodifikaciji tudi mi brezpogojno uklonili.

Punctum saliens današnje debete, katerega vam očitamo, pa je dejstvo, da hočete to svoje naziranje navzlio jasni sodbi državnega sodišča in navzlie kompromisu o volilni reformi uveljavljati ex tunc, to je, na že izvršene volitve. To je bilo treba naglašati, da spravimo debato v pravi tir, zakaj gospoda slavna, v tem dejstvu videvamo mi zastopniki našodnonapredne stranke vrv spletenu iz strankarskega nasilstva in veromostva in s to vrvo okoli vrata ne moremo sedeti v tej zbornici niti trenutka več. (Burno odobravanje.)

Na tem položaju prav nič ne spreminja lokativ dilatorični predlog gospoda predgovornika, ki vsebuje za nas marveč, če le mogoče, še bolj krvavo žalitev, nego je že predlog verifikacijskega odseka. (Klici: Tako je!)

Gostače deželnega zбора nas je imenovalo oficijozno glasilo našega deželnega odbora in to gostaštvo bi dr. Šusteršič želel podaljšati ad caleendas Graecas. Mi pa pravimo: Gostač odvisen od milosti večine ne bo niti trenutki več nihče izmed nas. To nam prepoveduje naša čast, naša solidarnost, še bolj pa čast naših volilcev. (Viharno odobravanje.) Mi poznamo v tem sporu le dve alternativi: Ali imejte pogum nasilstvu, potem sprejmite predlog verifikacijskega odseka, ali pa imejte še težji pogum skesanega spoznanja storjenega greha, potem glasujte za predlog, ki ga bom stavljal jaz. Tertium non datur. Vsak drug izhod je za nas absolutno nesprejemljiv in dokler nismo priznani vsi od prvega do zadnjega kot legalni zastopniki naših volilcev, toliko časa ne smete računati na delovanje deželnega zboru.

In da se s to zahtevalo nismo prenaglili, v to nam je priča naše postopanje v zadnjih 10. dnevih te legislative dose. 10. dni je namreč preteklo, odkar nam je napovedala večina te zbornice po verifikacijskem odseku boj do noža. In ves ta čas nismo mi iz te napovedi izvajali nobenih resnih posledic. Hoteli smo namreč, če tudi na račun svoje popularnosti, dokazati, da naša volja do resnega in tretjnega dela v tej zbornici sega do skrajne meje. Sodelovali smo z vso požrtvovljnostjo in v vsem samozačajevanjem v vseh odsekih in tudi glede takih zakonskih predlogov, ki so za nas vsled njihove očitne strankarske tendenze take, kot so izšle iz odsekov posvetovanjam, načelno nesprejemljive. Doprinesli smo to žrtev, akoravno je bil marsikak odsek vsled protiparlamentarne vezane marsruute Vaših zastopnikov bolj podoben avtomatičnemu stroju za zakonodajstvo, kakor resnemu in premišljennemu posvetovanju; storili smo to, akoravno je večina te visoke zbornice popolnoma zgrešila ono, po našem mnenju edino pravilno pot, da je namreč spričo našim političnim razmeram plodonosno delovanje deželnega zboru v važnih in vitalnih vprašanjih mogoče le na podlagi kompromisa prizadetih strank. Toda Vi, častita gospoda večine, hoteli ste drugače in zategadelj imamo danes glede vseh

dotočnih zakonskih načrtov popolnoma proste roke, kar blagovolite že v tem trenutku vzeti primerno na znanje. (Dobro! Tako je! Nemir pri klerikalcih.)

In ako sedaj prestopam k poročilu verifikacijskega odseka, tedaj oprostite, ako dam utemeljevanju tega poročila le toliko časti, kolikor mu je gre po mojem okusu in mojem pravnem preprčanju. Brez vsacega pridržka priznavam, da se da o tozadnih izvajanjih g. dr. Šusteršiča debatirati pro futuro, ampak ta debata ne more biti predmet današnje razprave. Večina verifikacijskega odseka namreč zahteva, da naj se pravno naziranje dr. Šusteršičeve uveljavlji že pro praeterito. In ta zahteva je tako, da biye v liec historični resnici, pravni logiki in da vsebuje tudi očitno veromostvo od strani S. L. S. Podrobno polemiko o tem prepuščam neposredno prizadetemu tvarišemu - delikventom, (Veselost) meni zadoščajo v dokaz strankarskega nasilstva, katerem sem Vam očital, sledete konštatracije:

Vse volitve, katere prihajajo tu v poštev, izvršile so se brez vsacega protesta in zlasti brez vsake reklamacije gdever obsegata dotičnega okoliša. Zlasti velja to o kmetskih skupinah, kjer so brez najmanjšega ugovora volile vse tiste vasi, katerim naj pristoja po naziranju verifikacijskega odseka volilna pravica v skupini mest in trgov. In če sedaj trdi poročevalec verifikacijskega odseka, da so bile vse te vasi pravzaprav oropane svoje volilne pravice, tedaj jaz pojavljam le to, kar je moral, če tudi nerad, priznati Vaš glavni govornik: da so namreč s pravnega stališča večne verifikacijskega odseka impliciati vsaj formalno neveljavne in nekorrektni tudi vse volitve dotičnih kmetskih skupin in s tem neveljavni mandati Vaših somišljenikov dr. Žitnika, Drobniča, Lavrenčiča (sedaj Perhave), Dolarja, Košaka, dr. Lampeta, Mandeljna, Jakliča, Bartola in — jaz ne morem za ironijo slučaja — deželnega glavarja pl. Šukljeja. (Deželnih glavarjev: Prosim, prosim!) Istopako pa je potem neveljavna izvolitev poslanca dr. Egerja v bivši mestni skupini Kočevje - Ribnica, kajti on je zmagal le s 149 glasovi proti 90, in ako bi bile volile z Ribnico tudi vasi, ki tvorijo s trgom isto politično občino, skoraj ne more biti dvoma, da bi bil že takrat izvoljen protikandidat imenovanega gospoda, današnji delikvent nadsvetnik Višnikar. Teh konsekvenčnih seveda večina verifikacijskega odseka ni imela poguma izvajati, ampak do njih dovaja neizprosno logika deželnega kongurista dr. Pegana.

Posebno popularno struno je mislil obrenkati moj častiti predgovornik gosp. dr. Šusteršič s tem, da je poudarjal potrebo, varovati avtonomijo deželnega zboru, kot edino kompetentnega sodnika o veljavnosti vseke volitve tudi napram državnemu sodišču. Poudarjal je, da v tem trenutku ta visoka zbornica ni sestanek raznih političnih strank, temveč sodišča. Gola resnica, gospoda moja, toda prav zaradi tega jaz naglašam, da smo kot sodišče, kot tribunal tembolj vezani na pravno mnenje, katero je izreklo v tem pogledu državno sodišče kot ultima ratio tolmačenja volilne pravice. Gosp. dr. Šusteršič je mnenja, da nismo vezani na pravno naziranje državnega sodišča. Jaz pa pravim, da smo v to obvezani prav tako, kakor se je celo koroški deželni odbor, četudi nerad, uklonil razsodil istega državnega sodišča, da mora sprejemati slovenske vloge. Negacija autoritetu najvišjega kompetentnega sodišča — pa naj se imenuje potem kasacijski, ali upravni sodni dvor, ali državno sodišče — je naravnost sanskilotizem in v sistem hipu, ko priznavate to negacijo, izpremenite to visoko zbornico iz tribunala v konvent, kateremu bo načeloval potem kot Vaš Robespier-

Izhaja vsak dan zvečer izvzemeli nedelje in praznike.
Inserat velja: petosteni petti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plasmena narodna brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25—	za Nemčijo:	K 28—
celo leto	13—	celo leto	13—
pol leta	6—50	za Ameriko in vse druge dežele:	2—30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

bo več pobral» jim je zažugal Turk in ubranil se je vseh napadov.

Biriči so Turku razpraskali roko in zvili prste tako, da je bil ves krvav in da mu je roka silno otekla. Dr. Oražen je pozneje ranjeno roko izpiral in jo obvezal. Menda so se Šukljevi biriči nalač lotili desne roke Turkove, da bi junaški Turk postal nezmožen za boj. Sluge so nad izpolnil povelja Šukljejeva, obžalovati jih je, da so dobili tako povelja, ali brez posledic to ne bo ostalo.

Lampetova nesramnost.

Gržasti Lampe se je dolgo premagoval. Kakor škorpjon se je zvijjal na svojem sedežu. Naposlod ga je priprojena hudobija le speljala in začel je pikati Turka, da so pazniki iz prisilne delavnice v zbornici. V vsakem drugem parlamentu bi bil Lampe za svojo nesramnost dobil tako po čeljustih, da bi ga ostalo le kupček blata. Turk pa se ni spoznal, zavedal se se dolžnosti, ki jih ima močan človek proti takemu pohabljenemu, kakor je Lampe, ki komaj lazi in ki bo tako v kratkem eksplodiral od same hudobije.

Turk je planil pred Lampeta, ki se je tresel kakor šiba v vetru in zaklical nauj: »Morda spadate vi v prisilno delavnico, ne pa jaz. Jaz sem pošten obrtnik, oče in davkovo plačevalec, in vi mi boste tako govorili. Kaj takega morete reči le vi, ki ste zacahnani kakor največja baraba. Meni se smilite in studite se mi, da bi se vas dotaknil. Če bi bil moj sin tu, vam razpraska vaš gisht in bi Vas tako brenil, da bi bili še na drugi nogi krumpasti.«

Nov napad.

Šukljejevi biriči so se vnovič zbrali in se zaleteli v Turka, pa jih je vzlje ranjeni roki vse razgnal.

K Šukljeju obrnjen je klical Turk: Vi lomite postav! Vi nam kradete pravico. Sluge nimajo tukaj nič iskati. Vzeli so mi činele iz rok. To je tatvina! Ukradli ste mi mojo last. To je infamno lopovstvo kar počnjate. Vi niste vredni, da ste dež. glavar.

Disciplinarni odsek

je medtem imel zopet sejo. Šele zdaj je sklenil, izključiti poslanca Turka in poslanca Zupančiča in ne že prej, kakor je trdil Šuklje. Izključiti je hotel ta odsek tudi Wilfana, Novaka in Gangla, pa si je premislil.

Moralna zaušnica Šukljeju.

Šuklje je zahteval naj Turk zapusti zbornico, drugače da ga bo nznani državnemu pravdnuštvu.

Turk: Vi me lahko stokrat naznamite državnemu pravdnuštvu. Spravite me v ječo ali na vešala. Sili in krijeve se ne udam. Pravice mojih volilcev ne beste kralili. Z lepo besedo se pri meni kaj doseže, s silo in krijeve pa nica.

In ko je Šuklje na svoj brezobrazni način še nekaj rekel, je dobil tako moralno zaušnico, da je skoraj znak padel. Turk je planil pokonec in je zaklical Šukljeju:

»Tak človek hoče kaj govoriti, ki si je od prijatelja izposodil sto goldinarjev, pa jih je utajil?«

Kakor bi ga bila pest zadela v obraz, tako je to očitanje uplivalo na Šukljeja. Prebledel je, kakor smrt, premikal ustnice, pa ni mogel spraviti nobene besede iz sebe.

Turk pa je zaradi poškodbe svoje roke kot zmagovalec z Zupančičem zapustil dvorano.

Zadnje zakonolomstvo Šukljejevo.

Po odhodu Turka in Zupančiča, se je seja nadaljevala. Čitanih je bilo več interpelacij. Šuklje je vnovič prelomil postavo in eskamotiral narodno - napredne nujne predloge, češ, da jih bo dal utemeljevati, kadar bo sam hotel.

Svaka sila do vremena. S tem novim činom je Šuklje izčrpal potrežljivost narodno - naprednih poslancev. Ko je bila ob pol 8. zvečer seja končana, so se razšli poslanci narodno - napredne stranke s trdnim namenom, da Šuklje ne sme več biti deželnih glavar.

Iz tega viharnega boja je omeniti še nekaj značilnih epizod.

Šukljejev zvonec.

Nečuvno je bilo, da je Šuklje napodil sluge, naj naprednemu poslancu Turku iztrgajo obstrukcijske instrumente. Posl. Turk je vrgel Šukljeju na to v obraz očitanje: To je tatvina. Klerikale so seveda zastopali nasprotno stališče. Turk je nato Šukljeju konfisciral predsedniški zvonec, rekši: »Če smete vi meni vzeti ragljo, snem jaz Vam vzeti zvonec.« — Turk je seveda zvonec vrnil, raglje pa ni dobil nazaj.

Telečja glava.

Med tistimi klerikale, ki so najbolj zabavljali, da si naprednjaki ne puste oropati svojih pravic, je bil tudi priznano neinteligentni nadučitelj Ravnihar. Čeveljal je dolgo, ne da bi se kdo sploh zanj zmenil. Naposlod je vendar izval, da ga je eden narodno - naprednih poslancev počastil s primerno zafrkacijo. Turk pa je napravil temu konec s tem, da

je svojemu tovarišu zaklical: »Pusti no, pusti to telečjo glavo; Ravnikar naj se gre domu kregat in svojo ženo pretepat, z nami ne bo govoril.« Ravnikar je osramočen umolknal.

Klerikalna zvijača.

Med najhujšim obstruiranjem je prihitev v zbornico neki sluga in je reklo posl. Turk u naj gre k telefonu, češ, da ga kliče njegova sopoga. To je bila importuntantna zvijača, ki si je sluga gotovo sam ni dovolil, marveč jo storil le na ukaz kaktega svojega predpostavljenca. Sopoga posl. Turk je namreč že 14 dni na Gorenjskem. Seveda Turk ni šel k telefonu, spoznavši, da ga hočejo z omenjeno zvijačo le zvabiti iz dvorane, nego primerno odpodil služabnika. Zdaj je vprašanje: kdo si je dovolil to lumperario? Kajti to je čisto navadna lumperija, da pride uradni sluga deželnega poslanca klicat z lažnivo pretvezo iz zbornice. Sluga si tega čisto góto ni dovolil iz lastne nagibave; moral mu je to kdo naročiti. Ce Šuklje ne dožene, kdo je storil, se bo obračunalo z njim.

Prestrašeni sluga.

Kdor se me še dotakne, bo zunaj svoje kosti pobiral, je zaklical Turk Šukljejev biričem. Kakor Martin Krpan, tako je Turk metal biriče od sebe. Edem je ves plah in zbegao pritekel na hodnik in stokal: »Oh, zmerom so bili gospod poslanec Turk tako prijazni in dobrski, danes so pa taki! Jaz ne gre včas dobiti! Jaz imam ženo in otroke. Rajše pustim službo, kakor da bi še sel v takovo nevarnost.«

Bombe.

Smrdljive bombe, ki sta jih metala Zupančič in Turk, so klerikalce strašno prestrašile. Bog ve, kaj so si mislili, da mečeta junaka obstrukcije. V dvoranji je zavladal strahovit smrad. Turk je inel veliko steklenico smrdljive tekočine in jo je zdaj na to zdaj na drugo stran razlival. »Turk že spet razliv« so klerikalci vpili. »Že spet« je odgovoril Turk in obrnivši se h klerikalcem razlil toliko tekočine, da se je dignil prav pekleni smrad, kakoršen vladar še samo v spalnici kakega klerikalca. Pri ti prički bodi klerikalcem priporočeno, naj nekatero svoje možakarie pošljete v ljudsko kopel. *

Javna seja.

Izklučitev posl. Supančiča in Turka.

Po zopetni otvoriti javne seje da deželni glavar prečitači zapisnik tajne seje: Poslance Turk in Supančič se izključujeva v smislu izreka disciplinarnega odseka od treh sej.

Druga in tretja točka d. Šusteršiče vega predloga ste bili sprejeti.

Posl. dr. Triller protestira proti postopanju večine ob glasovanju za ta predlog in predlagata, da se glasuje o njem v javni seji, a deželni glavar ne dopusti glasovanja.

Samostalni in nujni predlogi.

Vloženih je bilo več samostalnih predlogov. Posl. Matjašič je vložil samostalni predlog v zadevi belokranjske železnice in odpravi klancev na cesti ob Kolpi; d. r. E. Lamp in v zadevi stanovskih zadrug kmetov; posl. Gangl pa šest nujnih predlogov. Prvi gre za preureditev deželnozborskega volilnega reda na podlagi enakosti, splošnosti, direktnosti in tajnosti. Nadaljnji predlogi zahtevajo regulacijo učiteljskih plač v takem smislu, da bodo odgovarjale plačam državnih uradnikov XI. do VIII. plačilnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi službena doba učiteljev na 35 let, uvede naj se kulturni davec, ki naj ga plačujejo dnarne zavodi, preureditev § 55 drž. šolskega zakona v smislu, da se v splošnem določajo učiteljstvu minimalni dohodek XI. do VIII. činovnega razreda, da naj se določi slu

Posl. Ravnikar prosi, da se tudi čimprej zagotovi zgradba vodovodov v njegovem volilnem okraju.

Po kratkih besedah poročevalca se sprejme predlog soglasno in tudi resolucija Drobniča.

Lovski zakon.

Poročevalcev posl. Hladnik pravi, da so izprenembni lovskoga zakona zahtevali že dolgo časa kmetovalec. Naša dela je po veliki večini agrarna dežela in zato je tudi deželni glavar zadeve, ki tičejo kmetijstvo, postavil v ospredje. Deželni odbor je pripravil veliko gradiva, da sestavi lovski zakon primerno razmeram našega kmetijstva. Med temi pripravami je bil tudi nepotrjeni načrt lovskoga zakona. Upravni odsek je načrt smatral za precej primeren in le nekaj malega izprenembil. Načrt se drži načela, da so kmetijski interesi več vredni, kakor pa interesi lova, zato je načrt precej drugačen, kakor stari načrt. Izločil se je zanje iz vrste lovnih živali, lovška doba se je skrčila in občini se je dalo več vpliva na izvrsjevanje lova in lovške postave.

Predlaga, da se sprejme načrt z izprenembami, kakor je določil upravni odsek.

Posl. dr. Ivan Tavčar (predsedstvo prevzame glavarjev namestnik baron Lichtenberg) poudarja; da ni proti zdravi reformi. Najprej pa priponni formalno, da se je oglasil k debati, a deželni glavar hoče predpis poslovnika prezirati. Govornik se je oglasil pri zapisnikarju in konstatal, da je oglašen kot prvi contra-governik. Zanašal se je na vips, če je ta določba še veljavna in je ni glavar bo žonglersko eskamotiral iz poslovnika, vendar pa pozneje deželni glavar ni hotel vedeti zato. Se je pač treba držati poslovnika, ako je to plemenitemu gospodu glavarju všeč ali ne.

Govornik hoče pred vsem izprenemoviti o zadevi, kako se v naši deželi ustvarjajo legislative stvari. Deželni odbor hoče imeti vsak dan nekaj novih zakonskih načrtov, katerih predmetov niti ne pozna, deželni uradniki morajo kar bljuvati iz sebe nove načerte in deželni odborniki se kar ne morejo rešiti iz tega pekla novih zakonov. Ne ve, ali bo mogoče fizično vzdržati, ako se vrše danzadnevi seje in sprejemajo postave, ki bodo globoko posegle pred vsem v žepa naših davkokapljevalev. Deželni glavar ima pač svoj namen, tudi tu pritiske nas ob steno. Tako tudi s to stvarjo, ki se tudi hoče prebiti skozi zbornico.

Nedopustno je, da je tukaj šele iz dveh poročil mogoče posneti celo stvar, dvoje poročil je, dandanes bi moral biti cel izprenemjeni zaksinski načrt.

Poročilo pa je tudi neresnično, kajti poročevalci Janez Hladnik — storil je to sicer objektivno, ne subjektivno — je izpustil pri § 14. celo tisto, kar je isti Janez Hladnik sam predlagal. V poročilu ni niti besedice o predlogu. Ali je poročevalcev še v zadnjem času našel trohico ljubezni do lova v svojem sreču: zaječ je te izpustilo? (Dr. Žitnik: ker bi sicer ne bilo samkejioniran!) Kam bomo prišli, če se ne moremo zanesti na naše odseke. Gospodjez druge strani bi bili pač morali glasovati proti predlogu, če bi se bili bali, da ne bi bil zakon samkejioniran. (Zbornica je precej prazna, klerikalcev ni v dvorani. Na neko tozadnevo pripombo odgovori dr. Tavčar: Govoril bom, če sem prav sam v dvorani. — Posl. Pirč: Zaječ je tudi še!)

Govornik pravi na dalje, da so te vrste zakoni vsi zelo nepopolni. Neopravičeno se nam pa vidi, ako se reforma lovskoga zakona porablja za politično agitacijo, dasiravno stvar ne bi smela imeti s politiko ničesar opraviti, kar se je pa zgodilo tu. Nadavno je bilo, da je bila tista mala živalec, katere ime nosi tovarš, ki je prišel sedaj v zbornico, eden glavnih argumentov proti naši stranki. **Zajec**, kajti ni slučajno deželni poslanec, nima nič opraviti s politiko. In že par let sem se je s to živalcem tako nevredno agitiralo po deželi. Semo pač tudi v gospodarskih vprašanjih različna mnenja. Zajec je strogo gospodarska stvar, in je neumestno, da se ga izrabljiva v politične namene.

Ne bomo se potegovali za Zajeca, ne bomo vam dajali prilike, da bi žoj agitirali proti nam po deželi!

Nazori poročevalca so nepravi, tupatam pretirani. O lovu se ne sme tako prezirljivo govoriti: lov ima v Avstriji ekonomičen značaj, kar je poročevalcev prezrl. Ne verjame, da bi občine kar tako nosile posledice tega zakona. Zajec je večkrat napolnil občinsko blagajno, česar sedaj ne bo. Verjemite, da v par letih zajec ne bo samo dober znanec v skledi, temveč tudi v občinsko blagajni. Lovcu lov ne nese ničesar, edino le občinski blagajni, loveci sipajo edino le svoj denar med tiste kroge, ki jih zastopa S. L. S.

Dr. Tavčar: Dr. Pegan ves čas nekaj telefonira, menda z galerijo! Sem že kar nervozem.

Prepričan je da bodo zajca zopet lepo klicali nazaj, če ga prav hočejo sedaj ugonobiti.

Lov ima svoj pomen tudi s higieničnega stališča. Če se prav tudi tutkaj v zbornici sovražimo, če tudi tu v zbornici mahne tovarš Demšar tovarisa dr. Novaka in se tudi sicer krvavo gledamo, vendar smo mi tudi ljubje, netvrgeni po božji podobi in rabimo dobrega, svežega zraka, da se ozivimo nekoliko na lovu. Vendar ni treba, da bi se širilo sovraštvo med meščani in kmetskimi sloji.

Poslanec Jarec nekaj ugovarja.

Dr. Tavčar: Jaz zagovarjam higienično stran lova. **Dr. Oražen:** Vi kot profesor bi morali biti tudi za to, za higijeno.

Dr. Tavčar: Zakon bi moral biti tak, da bi ublažil nasprotstvo med lovecem in kmetsom. Res so večkrat tudi loveci krivi, ali večkrat je tudi sovraštvo umetno napravljeno. Naj se torej združijo interesi obeh strank. Zato bo stavil governik nekaj predlogov v tej smeri. Preide k načelom v načrtu, s katerimi se ne strinja, pa se take točke dajo izpremeniti tako, da ne bodo delale škode.

Vsi zakoni je nezdrav, ako obsegajo, kar je **absolutno krivično**. In v tem zakonskem načrtu so točke, ki kmeta prav nič ne ščitijo, loveca pa morajo napolniti z vso jezo in srdom. In ker so za kmeta brez pomena, je že s stališča legislatorične oportunitete potrebno, da se izpuste.

Eno načelo je, kar je maslo barona Schwarza, da se mora tudi tedaj, če zajec ne spada v lov, plačevati lovsko škodo zanj. Kje je tu tista vzvišena pravičnost? Pa ste tudi nedosledni. So tudi druge živali, ki škodo delajo. Ce jazbec požre dr. Zajčevu koruzo, trpi škodo sam, če pa zajec ogloda drevo, moram pa škodo plačati jaz. To s stališča pravice ni prav.

Poročevalci je druge zakone tolmačil napačno. Drugi zakoni določajo, da neke živali pripadajo lovskemu zakupniku. Če torej ubije kmeta zajca, ga mora oddati zakupniku lova. V tem načrtu tega ni, kajti pravico ubiti zajca ima vsak, dasiravno ne dobi zajca.

Govornik upa, da tam gori, kjer sankcijonirajo zakone, kjer je sedež pravice — justitia fundamentum regnum — ta zakon ne bo sankcijoniran.

Govornik upa, da tam gori, kjer sankcijonirajo zakone, kjer je sedež pravice — justitia fundamentum regnum — ta zakon ne bo sankcijoniran.

Druga zadeva so samosvoji lovi. Deželni odbor ni povedal razlogov, zakaj so se ti lovi skrčili na posestvo 300 ha. V odseku bi bila vendar dolžnost, da bi bil kdo povedal ta vzrok. Sedaj nimam niti pojma, kaj je vodilo deželni odbor in večino odseka do te določbe.

Dosedaj je imel svoj lov tisti, ki je imel skupaj sveta 115 ha. Če ima lov svoj vir v lastninski pravici, čemu potem kar naenkrat ta določa. Samosvoj lov je del lastnine, ima tudi realno vrednost, ker je zaradi njeve posestvo veliko več vredno. Taka pravica se da predstaviti tudi v denarjih. Ta pravica je čisto sorodna s tisto pravico, ki jo ima kmet do druge svoje posesti, kozolec, hiše. Absolutno ni mogoče v zakonu dekretirati, da lastniki izgube ta del svoje pravice, to pa zato, ker mora zakon sloneti na pravici. Pa dekretuje zakon, to pa zato, ker mora kmet pustiti brezplačno svoj svet za železnico!

Dr. Zajec: bi rad šel na golaš!

Dr. Tavčar: Jaz sem tu v zbornici deželnega zborna kranjskega, ne pa pri golašu. Vi dr. Zajec lahko jeste golaš, pijete pivo, se lahko opijanite, a jaz sem tu v zbornici! — Ekspropriacija je sicer dovoljena, ali nikjer in nikoli ni dovoljena brez nadomestila. Tako pa izgleda stvar preklicano podobno nasilnemu ropu. Dr. Pegan se je izgovarjal na **ljudske volje**. Govornik je prepričan, če gre dr. Pegan v Poljansko dolino, se obrne na ljudske volje, da se dr. Tavčarju, temu preklicanemu liberalcu, odvzame posestvo, bo gotovo dobil zato kvalificirano večino.

Tu gre za lastitev, a dvomiti je o tem, ako jo sklene deželni zbor, da bi najvišje mesto potrdilo tak zakon. Upa, da vlada tu ne bo molčala, saj mora gledati, da se ljudem ne bo jemala pravica, za katere obramo je v prvi vrsti poklicana, in se ne bo delala krvica iz političnih ozirov. Tu ne gre ravno za naprednjake, je pač mnogo drugih, ki jih bo ta zakon napravil za naprednjake, ki bo slavpel gosp. župniku Janezu Hladniku. **Vsaka ekspropriacija je nekaj odurtega, in tu se bodo čutili ljudje o糟ane svoje pravice.**

Prestopil k drugemu principu, ki je izražen v § 8. Ta je odsek nekajlik spremenil, ko se je izpustilo dolžilo, da občina lahko odda lov pod roko (po lastnemu preudarku), za kar mu govornik v imenu lovev izreka zahvalo.

Ta paragraf določa nadalje, da občina lahko vsak čas sklene, ali da lov v zakup, ali ga obdrži sama. V tem govornik zagovarja koristi kmeta. Ako občina izreče, da hoče sama obdržati lov in ga upravljati, bodo

posledice za kmeta pogubnosne. Je že sedaj tendenca v narodu, da se bo zgodilo res poslednje, da bo smel vsak loviti, kjer hoče, in nastale bodo raznere kakor so v Italiji. Misli, da je dober zastopnik kmeta, če pravil: če res ljubite kmeta, obranjujte ga lava! Kdor pozna življenje na kmetih, ve, da so najslabši gospodarji tisti, ki so se začeli pečati z lovom. Koliko kmetij je šlo že radi tega na buben. Lov zapeljuje kmeta v slabu gospodarstvo in pisanjevane. V desetih letih bodo videli to.

Je pa tudi veliko obremenjenje občin, ki imajo že sedaj preko glave posla. Lov ne nese nič. Vsak lov je pasiven. Če ga občina sama opravlja, bodo gospodarske posledice slabe. Vrjemite, g. poročevalce, jaz sem dober prorok v tej zadevi. Izdatki se bodo gotovo plačali, dohodkov pa ne bo toliko. Primanjkljaj morajo po zakonu plačati lastniki zemljišč. Koliko bo dalo to dela, kaka je bo nastala, ko bo treba izterjavati ta primanjkljaj!

To so posledice določbe, ako sme občina sama odločevati, ali naj sama upravlja lov. Zato bo governik predlagal, da naj se občini dovoli lastna uprava lova le tedaj, ako lova ne more oddati v zakup. To bo obvarovalo kmeta, da se ne bo plazil s puško po gori in gostilnah in tako spravljal na buben svojega posestva.

Doba lovskega zakupa se je določila na tri leta. Ta doba je prekratka, da bi se lov mogel gojiti tako, da bi se potem mogel oddati za dobro ceno. Kmetski interesi so varovani pri daljši ali krajski dobi, ali tendenca zakona je, da varuje tudi interes lova. Zato bo governik stavil predlog, da se doba zakupa podaljša.

Nadaljnje načelno vprašanje je, kako naj lovski zakon ravna z ne-lovnimi živali. Tu je stvar nevarena, da ta določila lahko pobijejo vse druge dobre stvari v zakonu. Te določbe ne smejo biti take, da bi kratile lovecem priznane pravice. Dosedjni zakoni so določali v marsičem isto, kar novi zakon. Dosedaj je tudi vejlalo, da sme vsak na svojem svetu preganjati nelevočno žival, bil je pa zavezani izročiti jo zakupniku lova.

Bistvena izprenemba je v tem, da smo sedaj vsak loviti, a ubito žival sme obdržati sam. S tem se pospešuje to, da bodo začeli ljudje sami loviti.

Med nelovne živali ste uvrstili »plemenito kuno«. Plemenit je naš deželni glavar, ali s kuno nima opraviti ničesar. Mi sicer nimamo knjige plemenitev, ali če bi jo imeli, ne vem kako naj pride v to knjigo tudi naša kuna. To je pač navaden prevod nemškega imena. Sprejet je tudi veverica. In sedaj se bo vsak lahko izgovarjal, da lovi veverice, ako bo tudi streljal kaj drugega. So pač dočila, po katerih je nemogoče vsak redni zakupni lov. Prvič bo pač se del kdo na limanice, potem pa nič več. Z lovom na nelovne živali se bo ustanovila nekaka lovška šola za kmeta, kar mu bo gotovo v škodo.

Če se pregledata § 57 in 58 sicer določata, da sme le na svojem vsak loviti nelovske živali, ali naš kmet se jih ne bo držal in bo vsled tega nebroj lovskih prestopkov in kazni.

Med nelovnimi živali je edini jazbec, ki res dela občutno škodo, drugače pa večinoma ne, ako ne pridejo v poslopja, kakor kuna belica ali dihur. Naj bi se torej določilo, da se te živali ubijajo tedaj, ako store škodo v hiši.

Govornik pozdravlja, da zakon vzpostavlja razsodišče za lovne škode. Ima rajši razsodišče kakor sodišče. Samo naj razsodišče sodijo pravično. Izpočetka bodo morda nekatere razsodbe površne, ali pozneje bodo gotovo prišli do spoznanja, da so sodniki in da morajo soditi po pravici in vesti.

Nato predlaga celo vrsto izprenemb in skoraj vsakemu paragrafu.

Prijavlja se k besedi v specijalni debati in se končno zahvaljuje za pažljivost, s katero mu je zbornica sledila. (Odobravanje — Dr. Tavčar je govoril eno uro 45 minut.)

Proti koncu dr. Tavčarjevega govora je predsedstvo prevzel zopet deželni glavar, docim je med dr. Tavčarjevim govorom predsedoval namestnik baron Liechtenberg.

(Dalej prihodnjic.)

Mestna hranilnica ljubljanska.

Ob njeni dvajsetletnici.

IX.

Naši tekmeči in naša bremena.

Država je videla, kako lepo na predujejo hranilnice, in mislila si je, da to, kar so storile občine, lahko tudi sama storiti, to je osnuje denaren zabol, ki bi ji nosil mnogo lepega dobička. In ustanovila je po nemškem vzoru državno hranilnico z imenom e. kr. počitna hranilnica. Dne 12. januarja 1883 je začela poslovati

e. kr. počitna hranilnica in si je do konca leta 1907 nabrala upravnega premoženja 757 milijonov krov. Ta se je pojabil hranilnicam nov, nevaren tekmeč. Počitna hranilnica ima posebne olajšave: ne plačuje rentnega davka, ima prostost poštne kolikov v pristojbin, in če tudi obrestuje vloge he po 3%, to je manj vloge od hranilnic, vendar dobro uspeva. Ako pa zopet preudarimo, da so avstrijske hranilnice v istem času (1883 do 1907) imele za 3500 milijonov krov priprastka, vidimo, da je državna hranilnica sicer velik, ali ne tako nevaren tekmeč, da bi se ga bilo preveč batiti.

Nevarni so hranilnicam drugi konkurenčni, in kakor slišimo, napovedal se nam je konkurent v deželi. Po drugih kronovinah ga že imajo, toda potreben je le tam, kjer ga res potrebujejo. Ako ni v deželi zavodov, ki oskrbujejo realni kredit, potem je tak zavod treba osnovati, sicer ga ni potreba. Na Kranjskem je poleg močnih zadruž 11 slovenskih hranilnic in 2 nemških hranilnic, ki se povečajo z realnim kreditom, in obeta nam se še ena slovenska hranilnica. In zdaj pa namerja dežela kranjska osnovati **deželno hipotečno banko**. Uverjeni smo, da za sedaj ni še potreba pri nas take banke. Hranilnice so navezane na hipoteke. Ako se jim odvzame ta poslovna stroka, potem ne bodo vedele, čemu so osnovane in bodo to bridko cutile. Kje pa naj potem nalagajo premoženje, ako se jim iztrga iz rok realni kredit? Do menič je pot takoreč zaprta, sicer pa na tem polju ni zadosti dela. Deželni odbor naj torej trezno preudari sedanji položaj v deželi.

Kamor se ozremo, povsod vidimo tekmeče. V deželi imamo mnogo zadruž, ki si privedajo ime hranilnic, s čimer pravim hranilnicam mnogo škodujejo. Pridruži naj se jim zdaj še deželna hipotečna banka, potem bodo preveč nepotrebne boj v domači hiši.

Država je že tako veliko breme naložila hranilnicam, da teško diha. Davčni zakon iz leta 1889. optrij je nov davek, takozvani rentni davek. Da ne bi hranilnice izgubile ulagateljev, plačujejo ga same. Mestna hranilnica ljubljanska nosi teško davčno breme okoli 25.000 krov, kar ni malenkost, ako pomislimo, da je to breme

2. Računska pregledna komisija: Anton Leutgeb, Miroslav Malovrh, Josip Poklukar.

3. Pravni konzulent: —

4. Pooblaščenec hranilnice: dr. Karel Triller.

5. Cenzorji: Ivan Bonač, Viktor Rohrmann, Alojzij Lenček, Fran Stare, 2. odpoljanec hranilnice.

6. Odpoljanec upravnega odbora Mestne hranilnice ljubljanske: Ubald pl. Trnkoczy, Josip Kozak, Anton Svetek, Andrej Šarabon, Josip Turk.

Ravnava na dan dvajsetletnico je imel občinski svet ljubljanski sejo. Koj na početku seje se je župan Ivan Hribar iz skrenih besedah spominjal dvajsetletnega delovanja hranilnice. Začetek je bil skromen, danes pa je Mestna hranilnica finančna velemoč, kateri je občinstvo zaupalo do 37 milijonov krov premoženja in ki ima čez 1 milijon krov svojega premoženja. Župan je izrekel priznanje in zahvalo, vsem, ki so do tega sijajnega uspeha pripomogli, namreč upravnemu odboru, ravnateljstvu in uradništву, osebno pa je čestital hranilnico. Ubald pl. Trnkoczy, ki je zajedno obč. svatnik in je bil na seji navzočen, zahvalil se je v imenu hranilnice in je reklo, da mu bude vedno pred očmi proevit zavoda.

Deželni zbori.

Češko.

Dunaj, 9. oktobra. Jutrišnja "Wiener Zeitung" bo objavila članek o odgovoditi češkega dež. zabora. V članku se bo poudarjalo, da je odgovoditev bila potrebna, ker je bil deželni zbor nezmogen za delo. Vendar pa vlada ne obupuje, temveč je uverjena, da je vsak ponesrečen konec poskusa začetek nove posredovalne akcije. Najbrže bo vlada še letos poskusila spraviti dež. zbor v tir ter upa, da bo ta poslednji poskus imel ugoden uspeh.

Solnograško.

Solnograd, 9. oktobra. Sprejel se je predlog, v katerem izraža veselje nad tridesetletnico avstrijsko-nemške zvezne. Deželni zbor upa, da bo ta zveza trajala na veke.

Koreško.

Ceiovec, 9. oktobra. V današnji seji je bila med drugim podana interpelacija giede povodni na Koroškem. Izvoj se je tudi permanentni odsek za spremembu občinskega in občinskega volilnega reda; v odsek, ki ima 10 članov, je izvoljen tudi poslanec Grafenauer. Nato je bil deželni zbor ododen.

Notranji položaj.

Koerber redivivus?

Praga, 9. oktobra. V visokih krogih označujejo Koerberja kot moča, ki bi bil zmožen razrešiti težko situacijo. Ker tudi krščanski socialci ne soglašajo nikakor z namero razpustiti drž. zbor, prevladuje mnenje, da se mora temeljito spremeniti režim v interesu končne rešitve zamotanega položaja; Koerber bi bil najbolj poklican, da sestavi nov parlamentarni kabinet.

Ministrski svet.

Dunaj, 9. oktobra. Danes popoldne je bila pod predsedstvom bar. Biernerha seja min. sveta, v kateri sta poročala ministra Záček in Schreiner o uspehu akcij v Pragi. Državni zbor bo imel sejo 20. t. m. ob 11. dopoldne; povabilo se bodo poslancem razpolnila najbrže že v pondeljek. Ta dan, ob 3. popoldne bo imela sejo tudi gospodska zbornica. Na dnevnem redu so različne formalnosti. Vlada upa, da se ji bo posrečilo v konferenci pred otvoritvijo parlamenta sestaviti ozek delavni program. Cisto trdno upa, da bo jesensko zasedanje prineslo odločitev o novem finančnem načrtu.

Wahrmund.

Dunaj, 9. oktobra. Pred upravnim sodiščem je bila danes obravnavana o pritožbi prof. Wahrmunda, ker je v lanskem poletnem tečaju naučno ministru sistiral njegove seminarne vaje v Inomostu. Wahrmund predлага, naj upravno sodišče izreče, da je postopanje upravnega sodišča bilo nezakonito. Wahrmunda zastopa dr. Postelberg, naučno ministru dr. pl. Hampe, predseduje marquis Bacquehem. Po izvajanjiju obeh zastopnikov je po dveurnem posvetovanju naznani sodni dvor, da se razsodba proglaši 14. t. m.

Pišča, 9. oktobra. Prof. Wahrmund je izjavil, da nikakor ne misli iti v penzijo in da bo na vsak način to leto ostal v Pragi.

Ogrska kriza.

Wekerlova izjava.

Budimpešta, 9. oktobra. Danes se je pojavila vest, da je Wekerle priporočil grofa Andrássyja kot svojega naslednika. Wekerle temu oporeka, češ, da bi to ne imelo nobenega smisla, ker Andrássy stoji na istem programu kot on (Wekerle) in tega programa vladar ni akceptiral. Za sedaj je Wekerle svedoval vladarju, naj nadaljuje pogajanja z vodji večine, če bodo ta

ostala brezuspečna, bo stopil v zvezudo z manjšino.

Bržavni zbor.

Budimpešta, 9. oktobra. V današnji seji so se obravnavale predvsem imunitetne stvari. Ker je bilo v zboru sami okoli 60 poslancev, se je sezja opetovano moralca rekiniti. Ko je končno vendar bilo dovolj poslancev navzočih, se je sklenilo, da bo prihodnja sezja v torek ob 10. uri dopolne. — Predsednik zbornice Justh je zaradi neslepčnosti ogrožen in grozi z demisijo.

Srbija.

Belgrad, 9. oktobra. Vojni minister Živković je iz zdravstvenih ozirov podal demisijo.

Grško.

Atene, 9. oktobra. Kralj Juri je brzojavil članom kraljeve hiše, ki so v inozemstvu, da za dinastijo ni nobene nevarnosti več. Sodi se, da se vsled tega prestolonaslednik v najkrajšem času povrne na Grško.

Spanija.

Madrid, 9. oktobra. Stroški za vojno v Maroku znašajo vsak dan nad en milijon.

Dnevne vesti.

+ Klub narodno-naprednih poslancev je sklenil v svoji včerajšnji seji, da izreče tovaršemu Filipu Šupančiču in Josipu Turku polno priznanje na njunem možemem in neustrašenem nastopu zoper nasilstvo deželnozborske večine in postavolomstvo deželnega glavarja.

+ Klerikalci imajo mačko. Odkrito priznamo: začeli smo dvomiti, če so klerikalci sploh še pri zdravi pameti. Ti ljudje so si menda res domisili, da si bodo narodno-napredni poslanci mirno pustili ukrasti dva mandata, da bodo mirno prenašali klerikalna lopovstva in nasilstva in kvečemu s praznimi gestami protestirali zoper politično razbojnike in klerikalcev. Nečuveno in nedopustljivo je, da je Šuklje spustil biriče nad poslance, kajti s tem je prelomil postavo in grešil proti temeljem parlamentarizma. Nečuveno in nedopustljivo je, da je ta človek ljudskim zastopnikom grozil s policijo in državnim pravdomištvom. Šuklje je bil časih zgodovinar, a menda je prespal, kar je zgodilo ravno pred 12. leti v državnem zboru na Dunaju. Takrat se je tudi predsedništvo poslanske zbornice spozabilo tako daleč, da je poklical v državni zbor policijo in izročilo nekaj poslancev sodišču. Odgovor na to je bil naskok na predsedništvo in razbitje parlamenta. Še več. V obrambo parlamentarnih pravic ljudskih zastopnikov se je dvignilo ljudstvo. Na stisoče ljudi se je zbral teda pred cesarskim dvorcem pripravljenih, da na nasilstvo v parlamentu odgovore z revolucijo na cesti. Tedaj je moral grof Badeni kar v eni uri odstopiti in sedanjem dunajskim župan dr. Lueger je s parlamento ograle oznanil ljudstvu, da je vlada padla, da je zavoren parlament in s tem odstavljeni predsedniki, ki so biriče in policijani na obstrukcijoniste in da so vsi zaprti poslanci že izpuščeni. Take posledice je rodilo ono krivčno, nasilno in postavolom postopanje predsednikov poslanske zbornice, katero hoče zdaj Šuklje posnemati. Naj poskusi, če ima pogum; edgovne ne bo izstrel.

+ Sobotna seja dež. zboru. O tej seji je korespondenčni urad izdal poročilo, ki je ne le polno napak, nego naravnost tendenciozno, ker navaja stvari, ki se sploh niso zgodile, pa zoper zamolčuje stvari, ki so karakteristične. Popolnoma zlagano je, da so poslanci Gangl, dr. Novak in dr. Vilfan prosili odpuščanja. To se vidi iz njih izjave, ki jo prijavljamo na drugem mestu. V poročilu korespondenčnega urada je tudi rečeno, da je posl. Turk vrgel v stenografa Klementiča smrdljivo bombo. To je nesramna laž. Turk je metal bombe samo na tla in ni nikogar zadel dalej navaja to poročilo nekatere psovke, ki so jih klerikalci metali na Turka. Mogče, da so jih res izrekli, saj poročevalcev ni bilo pri seji, poslanci pa si niso vsega zapomnili. Čudno pa je, da je korespondenčni urad sporočil na Dunaj samo to, kar so klerikalci kričali, krepke, osoljene odgovore posl. Turka pa je, vse zamolčal, najskrbnejše seveda očitanje, ki ga je Turk vrgel v obraz Šukljetu, in ki je zaledlo veliko več, kakor poslovke »policaj«, »Judež Iskarijot« in »renegat«, s katerimi so poslanci obsuli zaupanje krone nevrednega dež. glavarja.

+ Kako klerikalci rešujejo važne prošnje svojih volilcev? Kakor čujemo, naša sobotni članek o nujni odpomoči v Luški dolini prizadetem gospodom nemalo — smrdi. Nekaj groze, da bodo proti članku »Obstrukciji«. Ako bi res hoteli! Pa tudi če bi se premisili, pridemo s pravem času še z neko bolj zanimivo zadevo na dan. Za danes, da ne bo zoper zamolčal, najskrbnejše seveda očitanje, ki ga je Turk vrgel v obraz Šukljetu, in ki je zaledlo veliko več, kakor poslovke »policaj«, »Judež Iskarijot« in »renegat«, s katerimi so poslanci obsuli zaupanje krone nevrednega dež. glavarja.

+ Impozantne manifestacije za napredno poslanec. Včeraj so bili na Glincah pri Ljubljani, v Litiji, na Igu in v Veliki Loki sijajno obiskani shodi, na katerih je ljudstvo z nepopisnim navdušenjem odobravalo boj na narodnonaprednih poslancev za pravico in postavo proti lopovki nasilnosti klerikalcev. Shodi so ponavljali narodnonapredno stranko najneštrašno nadaljuje obstrukcijski boj in

+ Bržavni deželni zbor.

Nečuveno je bilo postopanje dež. glavarja v zadnji seji dež. zboru. Deželni glavar je zaupnik krone in kot tak ima še vse drugačne dolžnosti, kakor odakeve svobodno izvoljeni predsedniki kake korporacije. Svobodno izvoljeni predsednik je le mož zaupnik krone, kot pooblaščenec cesarja, kot pooblaščenec cesarjevega sedi na svojem mestu. Prva dolžnost takega cesarjevega zaupnika, takega pooblaščenca krone je čisto gotovo popolna nepristranska.

Zaupnik krone ne sme poznati nobenih strank, poznavati same samo postavo in ravnati se mora strogo v čisto objektivno samo po postavi, sicer ni vreden cesarjevega zaupanja.

Šuklje pa v sobotni seji dež. zboru ni postopal kot zaupnik krone, nego kot rabelj klerikalne stranke in je potepal vse postave, ki bi mu morale biti svete, v Šukljetu ne moremo več videti zaupnika krone, v njem vidimo ne več deželnega glavarja, nego samo deželnega pandurja. Nečuveno in nedopustljivo je, da je Šuklje spustil biriče nad poslance, kajti s tem je prelomil postavo in grešil proti temeljem parlamentarizma. Nečuveno in nedopustljivo je, da je ta človek ljudskim zastopnikom grozil s policijo in državnim pravdomištvom. Šuklje je bil časih zgodovinar, a menda je prespal, kar je zgodilo ravno pred 12. leti v državnem zboru na Dunaju. Takrat se je tudi predsedništvo poslanske zbornice spozabilo tako daleč, da je poklical v državni zbor policijo in izročilo nekaj poslancev sodišču. Odgovor na to je bil naskok na predsedništvo in razbitje parlamenta. Še več. V obrambo parlamentarnih pravic ljudskih zastopnikov se je dvignilo ljudstvo. Na stisoče ljudi se je zbral teda pred cesarskim dvorcem pripravljenih, da na nasilstvo v parlamentu odgovore z revolucijo na cesti. Tedaj je moral grof Badeni kar v eni uri odstopiti in sedanjem dunajskim župan dr. Lueger je s parlamento ograle oznanil ljudstvu, da je vlada padla, da je zavoren parlament in s tem odstavljeni predsedniki, ki so biriče in policijani na obstrukcijoniste in da so vsi zaprti poslanci že izpuščeni. Take posledice je rodilo ono krivčno, nasilno in postavolom postopanje predsednikov poslanske zbornice, katero hoče zdaj Šuklje posnemati. Naj poskusi, če ima pogum; edgovne ne bo izstrel.

+ Sobotna seja dež. zboru. O tej seji je korespondenčni urad izdal poročilo, ki je ne le polno napak, nego naravnost tendenciozno, ker navaja stvari, ki se sploh niso zgodile, pa zoper zamolčuje stvari, ki so karakteristične. Popolnoma zlagano je, da so poslanci Gangl, dr. Novak in dr. Vilfan prosili odpuščanja. To se vidi iz njih izjave, ki jo prijavljamo na drugem mestu. V poročilu korespondenčnega urada je tudi rečeno, da je posl. Turk vrgel v stenografa Klementiča smrdljivo bombo. To je nesramna laž. Turk je metal bombe samo na tla in ni nikogar zadel dalej navaja to poročilo nekatere psovke, ki so jih klerikalci metali na Turka. Mogče, da so jih res izrekli, saj poročevalcev ni bilo pri seji, poslanci pa si niso vsega zapomnili. Čudno pa je, da je korespondenčni urad sporočil na Dunaj samo to, kar so klerikalci kričali, krepke, osoljene odgovore posl. Turka pa je, vse zamolčal, najskrbnejše seveda očitanje, ki ga je Turk vrgel v obraz Šukljetu, in ki je zaledlo veliko več, kakor poslovke »policaj«, »Judež Iskarijot« in »renegat«, s katerimi so poslanci obsuli zaupanje krone nevrednega dež. glavarja.

+ Kako klerikalci rešujejo važne prošnje svojih volilcev? Kakor čujemo, naša sobotni članek o nujni odpomoči v Luški dolini prizadetem gospodom nemalo — smrdi. Nekaj groze, da bodo proti članku »Obstrukciji«. Ako bi res hoteli! Pa tudi če bi se premisili, pridemo s pravem času še z neko bolj zanimivo zadevo na dan. Za danes, da ne bo zoper zamolčal, najskrbnejše seveda očitanje, ki ga je Turk vrgel v obraz Šukljetu, in ki je zaledlo veliko več, kakor poslovke »policaj«, »Judež Iskarijot« in »renegat«, s katerimi so poslanci obsuli zaupanje krone nevrednega dež. glavarja.

+ Kako klerikalci rešujejo važne prošnje svojih volilcev? Kakor čujemo, naša sobotni članek o nujni odpomoči v Luški dolini prizadetem gospodom nemalo — smrdi. Nekaj groze, da bodo proti članku »Obstrukciji«. Ako bi res hoteli! Pa tudi če bi se premisili, pridemo s pravem času še z neko bolj zanimivo zadevo na dan. Za danes, da ne bo zoper zamolčal, najskrbnejše seveda očitanje, ki ga je Turk vrgel v obraz Šukljetu, in ki je zaledlo veliko več, kakor poslovke »policaj«, »Judež Iskarijot« in »renegat«, s katerimi so poslanci obsuli zaupanje krone nevrednega dež. glavarja.

+ Impozantne manifestacije za napredno poslanec. Včeraj so bili na Glincah pri Ljubljani, v Litiji, na Igu in v Veliki Loki sijajno obiskani shodi, na katerih je ljudstvo z nepopisnim navdušenjem odobravalo boj na narodnonaprednih poslancev za pravico in postavo proti lopovki nasilnosti klerikalcev. Shodi so ponavljali narodnonapredno stranko najneštrašno nadaljuje obstrukcijski boj in

so klerikalnim nasilnem izrekli zahtevanje. Zaradi pomajkanja prostora bomo poročila o teh znatenih shodih priobčili jutri.

+ Od nemške sparkase podupravljeni klerikalci, ki so v zadnjih treh letih z neštevilnimi dejani in lopovstvi pokazali, da so zvezani z nemškimi glavarji in ki so zaradi 20. septembra svoje slovenske brate denuncirali in pehali v ječe, da bi se nemškutarjem pričupili, so se strašno razjezili na svoje zaveznike, ker jim ti v soboto niso hoteli pomagati. Nemci niso hoteli sami sebe osramotiti in se niso hoteli udeležiti lopovstva klerikalne stranke, ter so raje zapečili dvoran. Zaradi tega so se klerikalci v »Slovencu« razljutili na njame. Pamet, klerikalci, pamet, drugače se bo nemška sparkasa razburila in vam ne bo več denarja dajala. Ne pozabite, da ste podkupljeni, da ste plančani in da morate biti ponizni kakor cucky!

+ Pri volitvah na Goriškem je vedno kaj posebnega. Na slovenski strani je glavna komisija pri določitvi absolutne večine za izid iz splošne kurije napravila računski pogrešek, vsled katerega sta prišla le dva napredno - agrarna kandidata v ožjo volitev. Na laški strani pa glavna komisija v Gorici ni proglašila izida iz ožje volitve, marveč je proglašil izid sam vladni komisar, ki je bil dvorni svetnik grof Attems. Komisija je našla pri 6 občinah pomanjkljiva že v nasprotni z zakoni; ni mogla pri nekaterih teh konstatirati glasov, ker so v neredu zapisniki ter je zadobil komisija preprčanje, da so se namenoma izvršile nerdenosti. Ker gre pri tem za lepo število glasov, nad 1000, zahtevajo laški liberalci razveljavljenje volitve iz splošne kurije. Nekega duhovnika iz Furlanije dolžijo, da je podtal v komisiji glasovnico s klerikalnimi kandidati ter odstr

Razne stvari.

* Rector češke tehnike v Pragi Bertl, ki je imel pred nedavnim časom konflikt z načasnim ministrom in z dež. predsednikom češkim, in ki je bil letos v priznanju zaslug vdružil izvoljen rektorjem češke tehnike, je resigniral na to mesto. Volitev novega rektora bo v kratkem.

* Ekskurzija ruskih dijakov. V prihodnjih dneh pride iz Ruskega dijaka ekskurzija pod vodstvom prof. Pogodina, znanega slavofila. Ekskurzije se udeleži okoli 10 študentov in 15 študentov. Peljejo se čez Lvov in Krakov na Moravsko ter na Češko in po Donavi na Balkan. Vedno množični se vzajemni obiski Slovanov, osobito slovenske mladine so veselo znamenje za bodočnost, v medsebojnem spoznavanju leži temelj praktični naši vzajemnosti.

* Nov kontinent na Marsu. Letos je Mars naši zemlji zelo blizu in seveda ga astronomi prav pridno opazujejo. Znani belgijski astronom Jonckheere je pravkar na njem odkril nov kontinent, ki leži blizu odprtika Argyra II. Profesor Jonekheere je nazval novoobjavljeni kontinent po svoji hčerki »Ella«.

* Žrte političnih strasti. V Fort de France na Martinique je političen položaj postal skrajno nevaren in strasti in sovraštvo med posameznimi strankami so dosegli svoj vrhunc. Nek policej je ustrelil na ulici župana Frederic Norberta iz Le Marina. Volitve članov takozvanega velikega sveta so se vrstile dne 26. septembra. Povodom teh volitev je vršilo prelivanja krvi.

* Interdikt nad mestom Adrijo. Pred nedavnim časom je bil adrijski škof napaden na cesti. Množica, ki so jo nahujskali klerikalej je škofa kamnjala in ga tako poškodovala, da leži v bolnišnici. To se je zgodilo zato, ker je hotel škof prepeljati kuričini arhiv v Rovigo, kamor se ima tudi škofija preseliti. Člani katoliškega kluba skušajo ravnanje posledice opravičiti. Papež pa je vkljub temu proglašil nad mestom interdikt, t. j. ne smejo se vrstiti nobene bogoslužbe, dajati zakramenti itd. Cerkve so zaprite, zvonovi so tihi. Del prebivalstva z županom na celu je postal papežu petičijo, v kateri ironično prosi, naj interdikt nad mestom sploh več ne prekliče. Ampak prešnji najbrže ne bo ugodil; bi premašlo neslo.

* Zakaj zahtevamo pouka v materinskem jeziku? V prvi razred nele nemške ljudske šole na Dunaju je bila zapisana češka učenka, doma iz Tabora. Na spričevalu sta za celo leto samo 2 reda: pisanje in ženska ročna dela. Vse ostalo je neklassificirano. V prvem četrletju se bere: nicht genügend (spricht kein Wort); v drugem: wegen Abwesenheit nicht klassificierbar (deklica ni hodila v solo, ker nicesar ni razumela); v trejem je morala spet v solo in v spricavalu so napisali: gibt keine Antwort; in v četrem četrletju konstatira učitelj: nimmt stummi am Unterrichte teil. — Seveda je deklica proglašena nesposobno za višji razred. — To je le en slučaj med nestevilnimi. Kaže nam pa, da je sovražnik svojih otrok, kdor jih posluži v tujo šolo, kajti ne privošči jim tudi naobrazbe.

* Priznanje nelojnosti. V Heimstadt na Bavarskem so odbrili dne 3. t. m. sponenik, ki naj bi spominjal Bavarece na oni nesrečni dan leta 1866, ko je bil njihov princ Ljudevit v prusko - avstrijski vojni ranjen. Slavnosti se je udeležil tudi princ Ljudevit, ki je imel političen govor. Govorec o avstrijskih Nemcih je rekel med drugim: »Sie (Nemci) müssen treue Staatsbürger sein; Sie dürfen durchhaus nicht über die Grenze schielen, das ist Hochverrat . . .« — Graška »Tagespost« od torka pristavlja: . . . eine Mahnung, die sehr zeitgemäß und durchaus zutreffend ist. — S tem je »Tagespost« jasno priznala, da so avstrijski Nemci nelojalen element, sicer bi ne pisala, da je prinčev opomin zeitgemäß und durchaus zutreffend.«

* Čehi na Dunaju. Dunajski Nemci po vsi pravici trepečejo pred češko poplavno Dunajem. Češki dunajski socialisti imajo čez 90 političnih organizacij; češke strokovne organizacije imajo okrog 25.000 članov. Češke delavske posredovalnice na Dunaju preskrbujejo svojim rojakom kolikor mogoče mnogo služb po delavnicah in tovarnah. Pa tudi češki obrtnikov, zlasti manjših, je vedno več. V X. okraju imajo Čehi lastno obrtno nadaljevalno šolo. Češki krojači so ustanovili lastno veliko delavnico za oblike. Poleg 11 krajevnih podružnic »Komenskega« imajo dunajski Čehi 159 denarnih zavodov in društv, ki podpirajo češki živelj. Razen tega izhaja na Dunaju 31 češki časopisov, med njimi dva dnevnika z več ko 20.000 naročniki. Najvplivnejši list je »Videnski dnevnik«, ki je sicer nestranski, vendar se mu takoj pozna,

da ga urejajo narodni socialisti. Velik upliv imajo tudi »Delnične liste«, glasilo češke nižjeavstrijske socialistične demokracije, ki ima seveda drugačen ugled kot naša »jugoslovanska« socialistična demokracija. Čehi nam morajo biti za vzgled, kako se prisili nasprotnika, da nas bodo upoštevali.

Književnost.

— Salonska knjižnica št. 10. obsega dva znamenita spisa češkega pesnika in pisatelja Julija Zeyerja in sicer velepoetično povest »Blagor na vrta evetočnih breskev« in »Mavrični ptič«. Salonska knjižnica izhaja v založbi »Goriške tiskarne« A. Gabršček v Gorici. Novi zvezek velja 1 K 40 v, s pošto 1 K 50 v.

Izjava.*

»Rdeči Prapor« št. 106 z dne 5. oktobra t. l. prinaša med dopisi iz Zagorja ob Savi med drugim: »Tako pa volitvah pa se je pričel razvijati novi terorizem. G. Koprič je poslal pismo volilcu Antonu Vrečarju, da mu posojilnica odpoveduje dolg.«

Imenujem dopisnika »Rdečega Prapora« navadnega lažnivca in obrekovalca, ako se je ta infamna laž rodila v njegovi glavi. Obaenam pa izjavljam, da sem pripravljen plačati vsakomur, kdor mi prinese dotično pismo, 1000 K v gotovini.

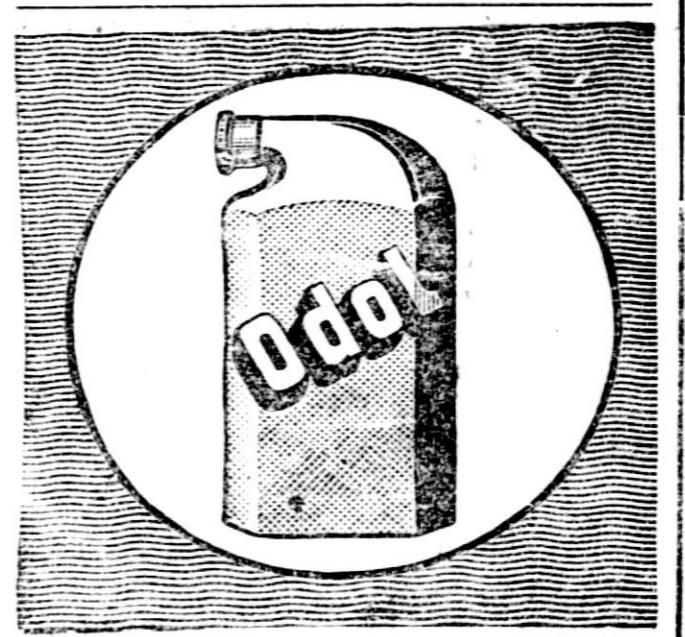
S primernim spoštovanjem:

Temo Koprič

3763 načelnik posojilnice.
Zagorje ob Savi, 6. oktobra 1909.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor dočaka zakon.

NESTLE-Jeva
Popolna hrana
za dojenčke, otroke in bolnike
na želodcu.
Vsebuje pravo planinsko mleko.
Škatla K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Proti zoboholu in gnijilobi zob
izbruno deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno zapo iz ust.

1 steklenica z navedlom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Reževica cesta štev. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaska, 22. februarja 1908.

Elag gospod lekarnar!

Prosim vladivo, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše Izbruno deluječe antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobolj, utrije dlesno in odstranjuje neprijetno zapo iz ust. Za ohranjanje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Katinovič, kr. pošte meštar.

Samo ne pitajte mě s prazními besedami.

da ste vse poizkusili in da Vam nič ni pomoglo. Ali ste znabili rabili Fayeve pristne sodenske rudinske pastilje? Ne, ker bi sicer ne bili prehajeni tako neusmiljeno! Jaz pa svoje ljudi rabim pri poslu in ne gre, da bi vsak doma prepolil svoje prehajenje. Kupite si Fayeve pristne sodenske mineralne pastilje in iznebit se katara, da še sami ne opazite kako, pa tudi delo lahko opravljate. Skatilja stane same K 1.25 in se cenej in udobnej katarpa ne morete iznebiti. Dobiva se po vseh zadavnih trgovinah. Kakršnokoli ponaredbo odločno zavračajte.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:
W. Th. Gunzert, Dunaj IV.1, Große Neugasse 17.

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Fr. Špiral v Š. Petru nabrał v vesci družbi K 2.20. G. Josip Gole v Čazmi K 4. Hrvatski dramatični igralci K 5.40 kot čisti dobratki svoje predstave v Mokronugu dne 2. oktobra. Hrvatski dram. igralci K 4.16 kot polovico čistega dobratka predstave v Kostanjevici dne 6. oktobra. Slovensko omizje v Sarajevo K 12. G. A. Gutnik K 1, katero mu je izročil g. Fr. St. iz Il. Bistrice. G. Janko Premrov rač. svetnik v Sarajevo nabral med čudotvornimi Slovenci K 21.20. — Skupaj K 49.96. Srčna hvala! Živel!

Za dajalško podporno druživo »Domovina« Vesela družba v gostilni »Jercb« v Kranju K 3. — Živel!

Za »Škoľa« v Domžalah K 5. Živel dravalec. Da bi našel mnogo posnetovalcev!

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 3002. Srednji zračni tlak 756.0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9. 2. pop.	737.5	11.2	sl. JVzhod	dež oblačno
9. 2. zv.	737.8	11.0	sl. szahod	
10. 7. zj.	736.7	10.0	brezvetr.	
11. 7. pop.	736.8	14.4	sl. JVzhod	dež
11. 7. zv.	738.3	11.0	slab jug	
11. 7. zj.	738.2	8.2	sl. szahod	oblačno

Srednja predvčršnja temperatura: 11.6°, norm. 11.6° in včerajšnja 11.8°, norm. 11.4°. Padavinata v 24 urah 16.7 mm in 29 mm.

Mladenič

išče službo kot kočijaž v privatni hiši. Nastop takoj.

Ponudbe na uprav. »Slovenskega Naroda«.

3738

mesarski pomočnik

Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

3816

Išče se izuren

dobre, manjšo trgovino

mešanega blaga v Ljubljani ali tudi na deželi se želi prevzeti.

Ponudbe pod »F. M. T.« na uprav. »Sloven. Naroda«.

3805

Išče se trgovska prodajalka

poštenih staršev, z dobrimi spričevali, v starosti nad 19 let v manjšo trgovino na deželi, ki bi ob enem imela veselje do kuhinje in postrežbe v goštinici.

Ponudbe naj se pošljajo do konca meseca tvrdki »Hinko Knez, Sv. Jurij, p. Radeče.«

3809

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO

LETNIK XXVII. (1907).

Ishaja po 4 pale obvezno v veliki časrniki po eden por. na mesec v avstrijskih ter stoji vse leto 9 K za h, pal leto 4 K za h, četrlet leto 2 K za h.

Za vse neavstrijske dežele 12 K za h na leto

Posebeni sveski se dobivajo po 80 K.

»Národná Tiskárna« v Ljubljani.

3817

3818

3819

3820

3821

3822

3823

3824

3825

3826

3827

3828

3829

3830

3831

3832

3833

3834

3835

3836

3837

3838

3839

3840

3841

3842

3843

3844

3845

Nihče naj ne kupi poprej pisalnega stroja, dokler si ni ogledal moderne brzoskopisnice

STOEWER REKORD

Zahajteva taisto na poskušnjo in uverili se boste o vrlinah tega stroja napram **vsem drugim**.
Stari stroji se zamenjajo pod ugodnimi pogoji.

Ugodna plačila na obroke.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:

3633

Ljubljana, Šelenburgova ulica 7, I. nadstr.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavem od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:03 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez Področico), Celovec.

7:25 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Področico), Celovec, Prago, Dražane, Berlin.

11:40 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Področico), Celovec.

13:22 popoldne: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

13:28 popoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Področico), Celovec.

15:23 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področico), Celovec, Prago, Dražane, Berlin.

17:40 zvečer: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

19:00 zvečer: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez Področico) Prago, Dražane, Berlin.

5:42 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na proggi Ljubljana juž. žel.-Trbiž, od 1. julija na proggi Ljubljana juž. žel., — Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državno železnice):

7:28 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.

2:05 popoldne: Osebni vlak v Kamnik.

7:10 zvečer: Osebni vlak v Kamnik.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu

Narodna knjigarna

Prešernova ulica štev. 7 v Ljubljani

z družena s

Prešernova ulica štev. 7

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zaloge kancelijskega, komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga . . .

načeljene in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma; barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpriprostejših do najfinješih vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli.
Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Šolski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn.

Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinačnike, radirke, risalni papir, risalne priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpriprostejše in najfinješe, črne, vijolčaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora v vseh velikostih, za dame in za gospode, za nadavno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Uradnik

izurjen v raznovrstnih pisarniških posilih, sprejmo na dom vsako pisarniško delo.

Ponudbe se prosi pod "Uradnik" na uprav. »Slovenskega Naroda«, kjer se izve naslov.

3719

Službe išče

v Ljubljani ali zunaj pridna in izurjenja sobarica.

Ponudbe naj se pošljejo pod št. "108" poštno ležeče glavna pošta v Ljubljani.

Sprejme Šivilja

so sprejme.
Kje, pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

3734

Hotel Tivoli odda

3419

Več mesecnih sob od 24 K naprej.

Steckenpferd
lilijno-mlečno milo
Najboljše milo za kožo
in proti pegam!
Dobiva se povsod!

HOTEL „ILIRIJA“

Kolodvorske ulice št. 22.

Toči se vsak dan sveže marčno in črno granat pivo (a la Monako), najfinješa metliška, štaferska in dolenska vina, dobijo se ob vsakem času mnogovrstne delikatese po najnižji ceni. — Opoldanski in večerni abonma od 52 h naprej.

Pozor!
Kegljišče
se odda še za nekaj dni v tednu.
Za cenjeni obisk se najujudnejše priporoča

Marija Novak

hotelinka.

Š. 29421.

Razglas.

V mislu §§ 3. in 6. ministrskega ukaza z dne 23. aprila 1898 dž. zak. št. 56 in § 3. ministrskega ukaza z dne 22. avgusta 1908 dž. zak. št. 181 se javno naznana, da bodo

volilski imeniki za volitev prisednikov in namestnikov obrtnega in priziv. sodišča razgrnjeni vsakomur na vpogled od včetega 11. do včetega 24. oktobra 1909 v posvetovalnici mestnega magistrata.

V tem roku je podati reklamacije zoper volilski imenike pri mestnem magistratu. Reklamacije se smejo nanašati na to, da se ni oziralo na lastno volilino pravico reklamantov ali pa na vsprejete druge osebe, ki nimajo volilne pravice ter morajo biti v prvem slučaju opremljene s pripomočki in listinami, ki služijo v presojo pravnega vzroka reklamacije.

V pogledati se smejo volilski imeniki le med uradnimi urami to je od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 9. oktobra 1909.

Županov namestnik:
Vončina 1. r.

Krasne damske klobuke
kakor tudi za deklice in otroke,
najnovejše mode, v največji izbiri,
po zelo ugodnih cenah
priporoča

Modni salon P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

3550